

## **Dersin Adı : Günümüz İslâm Dünyasında Dini Akımlar**

**Dersin Amacı** : İslam dünyasındaki dini akımları, etkili oldukları program ve olaylarla ilişkili olarak anlatmayı, Mısır, İran ve Pakistan'daki dini akımları itikadi ve siyasi görüşleriyle birlikte ele almayı hedefler.

**Dersin İçeriği** : Dini akım kavramı, Çağdaş İslam Akımlarının ortaya çıkmasında etkili olan sebepleri, Emperyalizm ve modernizmin İslami akımların ortaya çıkmasındaki rolünü ve İslam Dünyasında ortaya çıkan dini akımların önemlilerini bilir.

### Haftalık Ders İçeriği:

- 1 Modernizm Öncesi İhya Hareketleri: Gazzali
- 2 Modernizm Öncesi İhya Hareketleri: İbn Teymiyye, Birgivi, İbn Abdüvehhab
- 3 İslam Modernizmi: Cemaleddin Afgani- Muhammed Abduh
- 4 İslam Modernizmi: Seyyid Ahmed Han-Muhammed İkbâl
- 5 Yeni İhya Hareketleri: Reşid Rıza- Hasan el-Benna
- 6 Yeni İhya Hareketleri: Seyyid Kutub- Mevdudu
- 7 Cedidçilik: Orta Asya'da Yenileşme Hareketleri
- 8 İran İslamcılığı: Humeyni ve Devrimi, Velayet-i Fakih
- 9 Çağdaş Selefilik ve Çeşitleri
- 10 Radikal İslamcılık: el-Kaide, Taliban, Daiş (İşid)
- 11 Yeni Mezhebi Hareketler: Babilik- Bahailik
- 12 Türkiye'de İslami Tarikatlar
- 13 Türkiye'de İslami Cemaatler
- 14 Fazlur Rahman ve Tarihselcilik

## GÜNÜMÜZ İSLÂM DÜNYASINDA DİNİ AKIMLAR DERS KAZANIMLARI

| Kazanım No | Ders Kazanımı                                                                                                                        | Yeterlilik |        |           | Kazanım Yeri (Sınıf içi / sınıf dışı şeklinde yüzde oranı burada belirtilecek) | Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Açıklama Yapılacak (Öğrencinin bu kazanımı hangi araç ve yöntemlerle elde edeceğine dair açıklamalar. Sözelimi kitap, ödev, sunum, proje, youtube linki, müze ziyareti, sivil toplum kuruluşu etkinlikleri, informal eğitim etkinlikleri, sempozyum, konferans, panel, kongre, TV programı izleme ve konuk olma, Radyo programı dinleme ve konuk olma vb.) | Ölçme ve Değerlendirme Aracı (Soru, ödev, proje, sunum vb.) | Ölçme ve Değerlendirmenin Öğrenci Merkezli Olup Olmaması | Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Öğrenci İş Yüğü |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
|            |                                                                                                                                      | Bilgi      | Beceri | Yetkinlik |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                             |                                                          |                                            |
| K1         | Dini akımları tanımlamada kullanılan temel kavramları bilir.                                                                         | Bilgi      |        |           | Sınıf içi ve Sınıf Dışı                                                        | Ders Bilgi Sistemi üzerinden her hafta verilen ödevler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sınav sorusu ve ödev                                        | Değil                                                    | 2 saat                                     |
| K2         | Günümüzde ortaya çıkan İslamî anlayışların kamusal alanda kazandıkları farklı yüzleri bilir, din-siyaset ilişkilerini değerlendirir. |            | Beceri |           | Sınıf içi ve Sınıf Dışı                                                        | Ders Bilgi Sistemi üzerinden her hafta verilen ödevler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sınav sorusu ve ödev                                        | Değil                                                    | 2 saat                                     |
| K3         | Ortadoğu ülkelerinin karşılaştıkları sorunlarla İslami akımlar arasındaki ilişkiyi analiz eder.                                      |            | Beceri |           | Sınıf içi ve Sınıf Dışı                                                        | Ders Bilgi Sistemi üzerinden her hafta verilen ödevler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sınav sorusu ve ödev                                        | Değil                                                    | 2 saat                                     |
| K4         | Radikal akımlarla İslam arasında kurulan ilişkilerin niteliğini tartışır.                                                            |            |        | Yetkinlik | Sınıf içi ve Sınıf Dışı                                                        | Ders Bilgi Sistemi üzerinden her hafta verilen ödevler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sınav sorusu ve ödev                                        | Değil                                                    | 2 saat                                     |
| K5         | Dini akımların ortaya çıkışında Doğu'dan göçlerin ve Batı'nın etkisini sorgular.                                                     |            | Beceri |           | Sınıf içi ve Sınıf Dışı                                                        | Ders Bilgi Sistemi üzerinden her hafta verilen ödevler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sınav sorusu ve ödev                                        | Değil                                                    | 2 saat                                     |
| K6         | Dini akımları, stratejileri ve zihniyetleri açısından tasnif eder.                                                                   |            | Beceri |           | Sınıf içi ve Sınıf Dışı                                                        | Ders Bilgi Sistemi üzerinden her hafta verilen ödevler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sınav sorusu ve ödev                                        | Değil                                                    | 2 saat                                     |

# GÜNÜMÜZ İSLÂM DÜNYASINDA DİNİ AKIMLAR DERS KAZANIMLARI İLE PROGRAM ÇIKTILARININ EŞLEŞTİRMELERİ

## İlahiyat Fakültesi Program Çıktıları (Güncel)

**PC1.** İlahiyat alanında (Temel İslam, İslam tarihi ve sanatları ile Felsefe ve din bilimleri ile ilgili) temel kavramları bilir. Kavramlar arası ilişkilere yönelik sağlam alt yapıya sahip olur. Alanında edindiği teorik ve pratik bilgileri eğitim, öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır. (Bilgi: Kuramsal- Olgusal- Beceri: Bilişsel- Uygulamalı)

**PC2.** İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar. (Bilgi: Kuramsal- Olgusal)

**PC3.** Gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

**PC4.** İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

**PC5.** İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

**PC6.** Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Ulusal ve uluslararası düzeyde alan literatüründeki bilgileri izleyebilme ve meslektaşlarıyla iletişim kurabilme yetkinliğine sahiptir. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

**PC7.** Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. (Yetkinlik: Öğrenme)

**PC8.** Yazılı ve sözlü sunum, takım çalışması, ilahiyat alt dalları ve diğer bilim dallarıyla ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme yorum ve analiz becerilerine sahiptir. (Beceri: Bilişsel)

**PC9.** Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır, ilgili alanlardaki gelişmelerden haberdardır. (Yetkinlik: Alana Özgü)

**PC10.** Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır. (Yetkinlik: Öğrenme)

**PC11.** Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

**PC12.** Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur ve bunları etkin bir şekilde kullanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

**PC13.** Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir. (Beceri: Bilişsel- Uygulamalı)

| Dersin Adı: Günümüz İslam Dünyasında Dini Akımlar (Seç.)                                                                                          |     |     |     |     |     |     |     |     | Kodu  | Yarıyıl | T+U Saat | Kredi | AKTS |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-------|---------|----------|-------|------|
|                                                                                                                                                   |     |     |     |     |     |     |     |     | 116A2 | 6       | 2+0      | 2     | 4    |
| Ders Kazanımları/Program Çıktıları                                                                                                                | PÇ1 | PÇ2 | PÇ3 | PÇ4 | PÇ5 | PÇ6 | PÇ7 | PÇ8 | PÇ9   | PÇ10    | PÇ11     | PÇ12  | PÇ13 |
| <b>DK1.</b> Dini akımları tanımlamada kullanılan temel kavramları bilir.                                                                          | 5   | 5   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1     | 1       | 1        | 1     | 1    |
| <b>DK2.</b> Günümüzde ortaya çıkan İslamî anlayışların kamusal alanda kazandıkları farklı yüzleri bilir, din- siyaset ilişkilerini değerlendirir. | 5   | 1   | 4   | 1   | 1   | 1   | 1   | 2   | 1     | 1       | 2        | 1     | 1    |
| <b>DK3.</b> Ortadoğu ülkelerinin karşılaştıkları sorunlarla İslami akımlar arasındaki ilişkiyi analiz eder                                        | 2   | 1   | 4   | 3   | 1   | 1   | 4   | 5   | 1     | 1       | 3        | 1     | 1    |
| <b>DK4.</b> Radikal akımlarla İslam arasında kurulan ilişkilerin niteliğini tartışır.                                                             | 1   | 3   | 1   | 1   | 1   | 1   | 4   | 4   | 1     | 1       | 1        | 1     | 1    |
| <b>DK5.</b> Dini akımların ortaya çıkışında Doğu'dan göçlerin ve Batı'nın etkisini sorgular.                                                      | 1   | 1   | 1   | 3   | 1   | 1   | 4   | 5   | 1     | 1       | 3        | 1     | 1    |
| <b>DK6.</b> Dini akımları, stratejileri ve zihniyetleri açısından tasnif eder.                                                                    | 4   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1     | 1       | 1        | 1     | 1    |

| KATKI DÜZEYİ |       |      |        |            |
|--------------|-------|------|--------|------------|
| 1            | 2     | 3    | 4      | 5          |
| Çok Düşük    | Düşük | Orta | Yüksek | Çok Yüksek |

## **GÜNÜMÜZ İSLÂM DÜNYASINDA DİNİ AKIMLAR DERS KAZANIMLARI İLE DİSİPLİNE ÖZGÜ ÇIKTILARIN EŞLEŞTİRMELERİ**

### **İlahiyat Fakültesi Disipline Özgü Çıktılar (Güncel)**

**DÖÇ1.** Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma.

**DÖÇ2.** Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma.

**DÖÇ3.** İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme.

**DÖÇ4.** Kur'an ve sünneti birlikte ve bütünlüklü bir yaklaşımla ele alma yetkinliğine sahip olma.

**DÖÇ5.** Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma.

**DÖÇ6.** Din istismarı, şiddet, İslamofobi gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma.

**DÖÇ7.** Felsefi ve entelektüel bir tutumla farklı düşünce ve yorumları objektif olarak değerlendirme yetkinliğine sahip olma.

**DÖÇ8.** Din ve düşüncede aslolanın ilke ve değerler olduğunu bilip kişi ve kurumları eleştirebilme becerisine sahip olma.

**DÖÇ9.** İlahiyat eğitiminin temelini oluşturduğu ilmi bir yaklaşım çerçevesinde din eğitimi ve din hizmetleri (dini danışmanlık ve rehberlik) verme yetkinliğine sahip olma.

**DÖÇ10.** Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma.

**DÖÇ11.** Din hizmeti gerçekleştirirken bireyin psikolojik durumunu ve toplumun yapısını analiz etme becerisine ve buna uygun çözümler sunma yetkinliğine sahip olma.

**DÖÇ12.** İslam tarihi, kültürü ve sanatı hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma.

**DÖÇ13.** Sosyal bilimler kavram, konu, metot ve yöntem bilgisine sahip olma, ayrıca BAP TÜBİTAK vb. kapsamda hazırlanan proje çalışmalarını planlayacak ve yürütecek yetkinliğe sahip olma.

| Dersin Adı: Günümüz İslam Dünyasında Dini Akımlar (Seç.)                                                                                          |       |       |       |       |       |       |       |       | Kodu  | Yarıyıl | T+U Saat | Kredi  | AKTS   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|---------|----------|--------|--------|
|                                                                                                                                                   |       |       |       |       |       |       |       |       | 116A2 | 6       | 2+0      | 2      | 4      |
| Ders Kazanımları/Disipline Özgü Çıktılar                                                                                                          | DÖÇ 1 | DÖÇ 2 | DÖÇ 3 | DÖÇ 4 | DÖÇ 5 | DÖÇ 6 | DÖÇ 7 | DÖÇ 8 | DÖÇ 9 | DÖÇ 10  | DÖÇ 11   | DÖÇ 12 | DÖÇ 13 |
| <b>DK1.</b> Dini akımları tanımlamada kullanılan temel kavramları bilir.                                                                          | 1     | 1     | 1     | 1     | 4     | 1     | 1     | 1     | 1     | 1       | 1        | 1      | 1      |
| <b>DK2.</b> Günümüzde ortaya çıkan İslamî anlayışların kamusal alanda kazandıkları farklı yüzleri bilir, din- siyaset ilişkilerini değerlendirir. | 1     | 1     | 1     | 1     | 5     | 3     | 2     | 3     | 1     | 1       | 1        | 1      | 1      |
| <b>DK3.</b> Ortadoğu ülkelerinin karşılaştıkları sorunlarla İslami akımlar arasındaki ilişkiyi analiz eder                                        | 1     | 1     | 1     | 1     | 1     | 4     | 1     | 1     | 1     | 1       | 1        | 1      | 1      |
| <b>DK4.</b> Radikal akımlarla İslam arasında kurulan ilişkilerin niteliğini tartışır.                                                             | 1     | 1     | 1     | 1     | 1     | 5     | 1     | 1     | 1     | 1       | 1        | 1      | 1      |
| <b>DK5.</b> Dini akımların ortaya çıkışında Doğu'dan göçlerin ve Batı'nın etkisini sorgular.                                                      | 1     | 1     | 1     | 1     | 5     | 1     | 1     | 1     | 1     | 1       | 1        | 1      | 1      |
| <b>DK6.</b> Dini akımları, stratejileri ve zihniyetleri açısından tasnif eder.                                                                    | 1     | 1     | 1     | 1     | 4     | 1     | 1     | 1     | 1     | 1       | 1        | 1      | 1      |

| KATKI DÜZEYİ |       |      |        |            |
|--------------|-------|------|--------|------------|
| 1            | 2     | 3    | 4      | 5          |
| Çok Düşük    | Düşük | Orta | Yüksek | Çok Yüksek |